

**Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 162
w Krakowie**

**Wymagania edukacyjne z języka polskiego
na poszczególne oceny
/zgodnie z nową podstawą programową –
rozporządzenie MEN z dnia 28 czerwca 2024 r., Dz. U. z 2024
r., poz. 996/**

klasa VII

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz
- tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne (pod względem treści, kompozycji, języka, ortografii, interpunkcji i układu graficznego) w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, podanie, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad; wykazuje się oryginalnością w podejściu do realizacji tematu, ma bogaty zasób słownictwa i potrafi go zastosować w swoich wypowiedziach,
- w bardzo dobrym stopniu opanował umiejętności z zakresu kształcenia kulturowego i językowego,
- rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji,
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych),
- pogłębia swoją wiedzę przedmiotową i uczestniczy w wykładach publicznych, konkursach itp.

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz
- odczytuje teksty literackie, nieliterackie i inne teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym, dokonuje trafnej analizy i interpretacji; w interpretacji utworów literackich i dzieł sztuki wykorzystuje potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; czytając głośno, wyraziście, przekazuje intencję tekstu, właściwie akcentuje wyrazy, wprowadza pauzę, stosuje odpowiednią intonację,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię i objaśnia ich rolę,
- zna pojęcie komizmu i ironii, rozpoznaje je w tekstach oraz określa ich funkcje,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, epeja i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- wskazuje elementy dramatu,
- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, w interpretacji odwołuje się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji,
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich i kulturowych,
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków,
- rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych,
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy,
- rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy, rozumie zasady jego tworzenia i odmiany,

- rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone,
- rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu,
- rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny.
- tworzy poprawne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, podanie, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad; ma bogaty zasób słownictwa i potrafi go zastosować w swoich wypowiedziach, w wypowiedzi występują nieliczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne,
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje;
- zna i prawidłowo stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne,
- recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem,
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- pogłębia swoją wiedzę przedmiotową i uczestniczy w konkursach.

OCENA DOBRA

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz
- odczytuje teksty literackie, nieliterackie i inne teksty kultury nie tylko na poziomie dosłownym, ale także wyszukiwania i przetwarzania informacji, podejmuje próbę określania głównej myśli utworu, w zasadzie poprawnie analizuje i interpretuje tekst literacki oraz dzieła sztuki, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; czytając głośno, wyraziście, uwzględnia znaki interpunkcyjne, intonację,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię,
- zna pojęcie komizmu, ironii, rozpoznaje je w tekstach,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, epepeja i wymienia ich podstawowe cechy,
- wskazuje elementy dramatu,
- w interpretacji odwołuje się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi,
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich, literackich i kulturowych,
- rozumie mechanizm upodobień fonetycznych,
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,
- rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy, rozumie zasady jego tworzenia i odmiany,
- rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone,
- stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu,
- tworzy poprawne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, podanie, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad; w wypowiedzi występują błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne,

- funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę,
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie,
- rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcje,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza,
- recytuje utwór literacki, zwracając uwagę na intonację, interpunkcję,
- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie.

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz
- odczytuje teksty literackie, nieliterackie i inne teksty kultury na poziomie dosłownym oraz wyszukiwania i przetwarzania informacji i wyciągania wniosków na podstawie jednej przesłanki; czytając głośno, uwzględnia znaki interpunkcyjne,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię,
- zna pojęcie komizmu, ironii,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, epopeja,
- wskazuje elementy dramatu,
- określa wartości etyczne i estetyczne poznawanych tekstów literackich i kulturowych,
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne,
- rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy i odmiany,
- rozróżnia wypowiedzenia złożone,
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: rozprawka, CV, przemówienie, opowiadanie; w wypowiedzi występują błędy kompozycyjne, językowe, ortograficzne i interpunkcyjne; niewłaściwa segmentacja tekstu,
- wykorzystuje środki retoryczne w redagowanej wypowiedzi argumentacyjnej,
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, uzasadniając własne zdanie,
- rozpoznaje środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza,
- recytuje utwór literacki.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- odczytuje teksty literackie, nieliterackie na poziomie dosłownym,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: porównanie homeryckie, inwokację,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, epopeja,
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; łączy wyrazy pokrewne,

- rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy i odmiany,
- podejmuje próbę tworzenia wypowiedzi pisemnych w następujących formach gatunkowych: rozprawka, przemówienie, opowiadanie,
- przeprowadza proste wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza,
- potrafi pamięciowo opanować fragment wiersza.

Ponadto:

Na każdą ocenę wymagane jest przeczytanie wszystkich lektur obowiązkowych przewidzianych do omówienia na lekcjach języka polskiego w klasie siódmej.